

BÖLÜM 8

STOMA CERRAHİSİ GEÇİRECEK HASTANIN AMELİYAT ÖNCESİ HAZIRLIĞI VE STOMA YERİ İŞARETLEMESİ

Fatma VURAL ¹
Nazife Gamze ÖZER ÖZLÜ ²

GİRİŞ

Stoma cerrahisi, hastaların tüm yaşamını derinden etkileyen ve alışkın olduğu yaşamdan farklı yeni bir yaşam tarzına uyum sağlamayı gerektiren bir durumdur. Sağlıklı bir birey için boşaltım sistemi, bilinçli ve bağımsız olarak kontrol edebildikleri fizyolojik bir süreçtir. Ancak stomalı hastalar için ise bağımsız olarak kontrol edebildikleri bu süreç bozulmakta olup fiziksel ve psikososyal açıdan hastaları bağımlı hale getirmektedir (1). Yapılan çalışmalarda stomaya bağlı erken ve geç komplikasyonların izlenmesinin, uygun bakımın sağlanmasının ve altta yatan sorunların çözülmesinin stomalı hastaların yaşam kalitesini iyileştireceğini belirtmektedir (2,3).

Çoğu kolorektal cerrahi hastası için stomanın açılacak olması ameliyat öncesi dönemde baş edilmesi zor bir endişe kaynağıdır. Hastanın ve bakım verenlerinin stomayla yaşamın verdiği değişikliklere uyum sağlamayı yanlış anlaması, toplumsal ve kültürel damgalanma korkusu, sosyal izolasyon yaşama ve suçluluk duyması nedeni ile hastada ve bakım verenlerinde stoma ameliyattan daha önemli hale gelmektedir. Ayrıca, stomanın psikolojik etkisi, ameliyata bağlı gelişen diğer komplikasyonlardan daha uzun süre sürmektedir. Ne yazık ki, stoması olan ve uyum

¹ Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği AD., fatmavural72@gmail.com,

² Arş. Gör., Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği AD. gamzezerozlu@gmail.com

rahisi bekleyen kişilerin ameliyat öncesi eğitim ve danışmanlık almalarının hasta memnuniyetini artırabileceğini de düşündürmektedir (7,8).

Stoma ve yara bakım hemşiresi, hastaların stomaya uyumu artırmaya yönelik eğitim programları vermelidir. Çünkü stomalı hastalara verilen eğitim programları, hastaların öz bakım gücünü güçlendirme ve stoma bakımı hakkında bilgi düzeylerini artırma konularında katkı sağlayacaktır. Hemşireler, verilen eğitimin komplikasyon insidansını azaltıp azaltmadığını ve hastanın stoma bakım yeterliğini artırıp artırmadığını sorgulamalıdır.

Stoma cerrahisi geçiren ve stoma ile yaşayan her hasta için özel bilgi ve becerilere sahip sağlık uzmanlarının eğitim ve bakımını gerektiren birçok zorluk ve yaşam tarzı değişikliği ile karşı karşıyadır.

KAYNAKLAR

1. Cakir SK, Ozbayir T. The effect of preoperative stoma site marking on quality of life. *Pakistan J Med Sci.* 2018;34(1):149–53. doi: 10.12669/pjms.341.14108
2. Harputlu D, A. Özsoy S. A tool to diagnose of peristomal skin complication: ostomy skin tool. *Florence Nightingale Journal of Nursing.* 2016; 24(1): 38-48.
3. Zelga, P., Kluska, P., Zelga, M., Piasecka-Zelga, J., & Dziki, A. Patient-related factors associated with stoma and peristomal complications following fecal ostomy surgery: a scoping review. *Journal of wound, ostomy, and continence nursing: official publication of The Wound, Ostomy and Continence Nurses Society.* 2021; 48(5): 415–430. doi: 10.1097/WON.0000000000000796
4. Wasserman MA & McGee MF. Preoperative considerations for the ostomate. *Clinics In Colon and Rectal Surgery,* 2017; 30(3):157–161. doi:10.1055/s-0037-1598155
5. Forsmo HM, Pfeffer F, Rasdal A, Sintonen H, Körner H & Erichsen C. Pre- and postoperative stoma education and guidance within an enhanced recovery after surgery (ERAS) programme reduces length of hospital stay in colorectal surgery. *International Journal of Surgery (London, England).* 2016; 36 (Pt A), 121–126. doi: 10.1016/j.ijso.2016.10.031
6. Kaynar GÖ & Vural F. Assessment of the caregiver burden of caregivers of colorectal cancer patients. *Turkish Journal of Colorectal Disease,* 2018; 28(4):164-171. doi: 10.4274/tjcd.26121
7. Registered Nurses' Association of Ontario (RNAO). Supporting adults who anticipate or live with an ostomy best practice guideline. 2019. www.RNAO.ca/bpg
8. Wound, O. WOCN society clinical guideline: management of the adult patient with a fecal or urinary ostomy—an executive summary. *Journal of Wound Ostomy & Continence Nursing.* 2018; 45(1): 50-58. doi:10.1097/WON.0000000000000396
9. Ambe PC, Kugler CM, Breuing J, Grohmann E, Friedel J, Hess S & Pieper D. The effect of pre-operative stoma site marking on risk of stoma-related complications in patients with intestinal ostomy- A systematic review and meta-analysis. *Colorectal Disease: The Official Journal of The Association of Coloproctology of Great Britain And Ireland,* 2022, 10.1111/codi.16118. Advance online publication. doi: 10.1111/codi.16118
10. Çakır SK, & Özbayır T. Assessment of patient anxiety levels before and after stoma surgery. *Turk J Colorectal Dis.* 2018; 28:159-163. doi:10.4274/tjcd.15046
11. Cavallaro P & Bordeianou L. Implementation of an ERAS Pathway in Colorectal Surgery. *Clinics in Colon and Rectal Surgery.* 2019; 32(2):102–108. doi: 10.1055/s-0038-1676474
12. Gustafsson UO, Scott MJ, Hubner M, Nygren J, Demartines N, Francis N, Rockall TA, Young-Fadok TM, Hill AG, Soop M, de Boer HD, Urman RD, Chang GJ, Fichera A, Kessler

- H, Grass F, Whang EE, Fawcett WJ, Carli F, Lobo DN, ... Ljungqvist O. Guidelines for perioperative care in elective colorectal surgery: Enhanced Recovery After Surgery (ERAS®) Society Recommendations: 2018. *World Journal Of Surgery*. 2019; 43(3): 659–695. doi:10.1007/s00268-018-4844-y
13. Harris MS, Kelly K, & Parise C. Does preoperative ostomy education decrease anxiety in the new ostomy patient? a quantitative comparison cohort study. *Journal of wound, ostomy, and continence nursing: official publication of The Wound, Ostomy and Continence Nurses Society*. 2020; 47(2):137–139. doi:10.1097/WON.0000000000000623
  14. Hsu MY, Lin JP, Hsu HH, Lai HL & Wu YL. Preoperative stoma site marking decreases stoma and peristomal complications: a meta-analysis. *Journal of Wound Ostomy & Continence Nursing*. 2020; 47(3):249-256. doi: 10.1097/WON.0000000000000634
  15. McKenna LS, Taggart E, Stoelting J, Kirkbride G, & Forbes GB. The impact of preoperative stoma marking on health-related quality of life: a comparison cohort study. *Journal of wound, ostomy, and continence nursing: official publication of The Wound, Ostomy and Continence Nurses Society*. 2016; 43(1):57–61. doi: 10.1097/WON.0000000000000180
  16. Maydick D. A descriptive study assessing quality of life for adults with a permanent ostomy and the influence of preoperative stoma site marking. *Ostomy/Wound Management*. 2016; 62(5):14–24.
  17. Kozan R & Gültekin FA. Controllable risk factor in the development of parastomal hernia; preoperative marking. *Turk J Colorectal Dis*. 2018; 28(4):172-6. doi:10.4274/tjcd.35492
  18. Arolfo S, Borgiotto C, Bosio G, Mistrangelo M, Allaix ME & Morino M. Preoperative stoma site marking: a simple practice to reduce stoma-related complications. *Techniques in Coloproctology*. 2018; 22(9), 683–687. doi: 10.1007/s10151-018-1857-3
  19. Gök A, Özgür İ, Altunsoy M, Üçüncü M, Bayraktar A, Bulut MT & Keskin M. Complicated or not complicated: Stoma site marking before emergency abdominal surgery. *Ulusal Travma ve Acil Cerrahi Dergisi-Turkish Journal of Trauma & Emergency Surgery*. 2019; 25(1):60-65. doi:10.5505/tjtes.2019.48482
  20. Sands LR & Morales CS. Re-operative surgery for intestinal stoma complications. *Seminars in Colon and Rectal Surgery*. 2015; 26(4): 200–205. doi: 10.1053/j.scrs.2015.09.006
  21. WCET. *WCET international ostomy guideline*. Chabal LO, Prentice JL & Ayello EA (Eds.). Perth Australia: WCET; 2020.
  22. WOCN Society, AUA AND ASCRS Position Statement on Preoperative Stoma Site Marking for Patients Undergoing Ostomy Surgery. 2021. https://cdn.ymaws.com/member.wocn.org/resource/resmgr/WOCN_Stoma_Positioning_State.pdf
  23. Hardt J, Meerpohl JJ, Metzendorf MI, Kienle P, Post S & Herrle F. Lateral pararectal versus transrectal stoma placement for prevention of parastomal herniation. *The Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2019; 4(4):CD009487. doi: 10.1002/14651858.CD009487.pub3
  24. Braumann C, Müller V, Knies M, Aufmesser B, Schwenk W & Koplın G. Complications after ostomy surgery: emergencies and obese patients are at risk—data from the berlin ostomy study (BOSS). *World Journal of Surgery*. 2018; 43(3): 751–757. Doi: 10.1007/s00268-018-4846-9
  25. Pengelly S, Reader J, Jones A, Roper K, Douie WJ, Lambert AW. Methods for siting emergency stomas in the absence of a stoma therapist. *Ann R Coll Surg Engl*. 2014; 96:216-218. doi: 10.1308/003588414X13814021679717
  26. Fry DE. Review of The American Society of Colon and Rectal Surgeons clinical practice guidelines for the use of bowel preparation in elective colon and rectal surgery. *JAMA Surgery*. 2020; 155(1):80–81. doi:10.1001/jamasurg.2019.4551
  27. Kaplan S, Tüzer H. Web destekli eğitim ve akran eğitiminin hemşirelik öğrencilerinin stoma bakımı bilgi ve becerilerine etkisi. *Cukurova Medical Journal*. 2020; 45(2):604-612. doi: 10.17826/cumj.668515
  28. Lim YJ & Hong SJ. (2014). What is the best strategy for successful bowel preparation under

Stoma Cerrahisi Geçirecek Hastanın Ameliyat Öncesi Hazırlığı ve Stoma Yeri İşaretlemesi

- special conditions? *World Journal of Gastroenterology*. 2014; 20(11): 2741–2745. doi: 10.3748/wjg.v20.i11.2741
29. Lobo DN, Gianotti L, Adiamah A, Barazzoni R, Deutz N, Dhatariya K, Greenhaff PL, Hiesmayr M, Hjort Jakobsen D, Klek S, Krznaric Z, Ljungqvist O, McMillan DC, Rollins KE, Panisic Selkeljic M, Skipworth R, Stanga Z, Stockley A, Stockley R & Weimann A. Perioperative nutrition: Recommendations from the ESPEN expert group. *Clinical Nutrition* (Edinburgh, Scotland). 2020; 39(11), 3211–3227. doi: 10.1016/j.clnu.2020.03.038
  30. Dumlu E, Bozkurt B, Tokaç M, Kıyak G, Özkardeş A, Yalçın S & Kılıç M. Cerrahi hastalarda malnütrisyon ve beslenme desteği. *Ankara Medical Journal*. 2013;13(1):33-39.
  31. Chen BP, Awasthi R, Sweet SN, Minnella EM, Bergdahl A, Santa Mina D, Carli F & Scheede-Bergdahl C. Four-week prehabilitation program is sufficient to modify exercise behaviors and improve preoperative functional walking capacity in patients with colorectal cancer. *Supportive Care in Cancer: Official Journal of The Multinational Association of Supportive Care in Cancer*. 2017; 25(1):33–40. doi: 10.1007/s00520-016-3379-8
  32. McLeod RS, Geerts WH, Sniderman KW, et al. Subcutaneous heparin versus low-molecular-weight heparin as thromboprophylaxis in patients undergoing colorectal surgery: results of the canadian colorectal DVT prophylaxis trial: a randomized, double-blind trial. *Ann Surg*. 2001;233(3):438-444. doi:10.1097/0000658-200103000-00020
  33. National Institute for Health and Care Excellence. Venous thromboembolic diseases: diagnosis, management and thrombophilia testing. London: National Institute for Health and Care Excellence (UK), (NICE Guideline, No. 158.), 2020. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK556698/>
  34. Baysan A, Yıldırım Y, Fadiloğlu ZÇ & Ayker FŞ. Stoması olan bireylerin Wiedenbach'ın hemşirelik kuramına dayalı eğitimi. *Van Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2019;12 (1): 20-25.
  35. Kara B & Aslan FE. Investigation of the stoma individuals home first day experience. *Türk J Colorectal Dis*. 2017; 27:117-25. doi: 10.4274/tjcd.78045
  36. Yavuz M, Altınbaş Y, Aslan A, Kondakçı M, Sarı, N, Kızır N. Surgical patient education: systematic review 2002-2012. *Türkiye Klinikleri J Nurs Sci* 2016;8(1):34-43. doi: 10.5336/nurses.2015-45000
  37. Pazar B, İyigün E. Hasta eğitiminde bilişim teknolojilerinin kullanımı. *Türkiye Klinikleri J Surg Nurs-Special Topics*. 2016;2(1):22-6
  38. Yılmaz G, Harputlu D, Pala Mİ, Mert T, Çakıt H, Sücüllü İ, Kuzu MA. Türkiye'de stoma açılan hastaların kesitsel değerlendirmesi. *Türk J Colorectal Dis*. 2020; 10-10. doi: 10.4274/tjcd.galenos.2020.
  39. Sica J. Helping ostomates choose the right appliance for their stoma. *Gastrointestinal Nursing*. 2018; 16(7):20-22.
  40. Faury S, Koleck M, Foucaud J, M'Bailara K, Quintard B. Patient education interventions for colorectal cancer patients with stoma: A systematic review. *Patient Educ Couns*. 2017;100(10):1807-1819. doi: 10.1016/j.pec.2017.05.034
  41. Kabataş MS, & Özbayır T. Kolorektal cerrahi sonrası hızlandırılmış iyileşme protokolü: sistematik derleme. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2016; 5(3):120-132.
  42. Wound Ostomy Continence Nurses Society. Stoma Complications Best Practice Clinicians. 2014. https://cdn.ymaws.com/member.wocn.org/resource/resmgr/document_library/stoma_complications_best_pra.pdf
  43. Wound Ostomy Continence Nurses Society. Peristomal Skin Complications: CRG. 2016. https://cdn.ymaws.com/member.wocn.org/resource/resmgr/document_library/Peristomal_Skin_Complication.pdf.
  44. Ambe PC, Kurz NR, Nitschke C, Odeh SF, Möslin G, Zirngibl H. Intestinal ostomy. *Dtsch Arztebl Int*. 2018;115(11):182-187. doi:10.3238/arztebl.2018.0182
  45. Kirkland-Kyhn H, Mart'in S, Zaratkiewicz S, Whitmore M, Young HM. Ostomy care at home.

- Am J Nurs.* 2018;118(4):63-68. doi: 10.1097/01.NAJ.0000532079.49501.ce
46. Tosun K, Tunçbilek Z. Üriner diversiyonlar ve bakım. *Türkiye Klinikleri J Surg Nurs-Special Topics.* 2018; 4:140-148
  47. Nieves CBL, Díaz CC, Celdrán-Mañas M, Morales-Asencio JM, Hernández-Zambrano SM, Hueso-Montoro C. Ostomy patients' perception of the health care received. *Rev Lat Am Enfermagem.* 2017; 25: e2961. Published 2017 Dec 11. doi:10.1590/1518-8345.2059.2961
  48. Berti-Hearn L, Elliott B. Colostomy Care: A Guide for Home Care Clinicians. *Home Healthc Now.* 2019;37(2):68-78. doi:10.1097/NHH.0000000000000735
  49. United Ostomy Associations of America (UOAA). Eating with an ostomy a comprehensive nutrition guide for those living with an ostomy.2022. https://www.ostomy.org/wp-content/uploads/2022/02/Eating_with_an_Ostomy_2022-02.pdf
  50. Tunç Tuna P, Uslu E, Kurşun Ş. (2017). İntestinal stomanın cinsel yaşam üzerine etkisi: sistematik derleme. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi.* 2017; 6(2), 113-121.
  51. Canty J, Stabile C, Milli L, Seidel B, Goldfrank D & Carter J. Sexual function in women with colorectal/anal cancer. *Sexual Medicine Reviews.* 2019; 7(2), 202-222. doi: 10.1016/j.sxmr.2018.12.001
  52. Dorum H & Vural F. Stomada cinsellik neden önemlidir. *DEUHYO ED.* 2012; 5(4):171-174.
  53. Duluklu B & Çelik SŞ. Kolostomisi olan bireylerde yaşam kalitesi: Sorunlar ve hemşirelik girişimleri. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi.* 2019; 6(2):111-119.
  54. Alptekin HM. & Şimşek Şahin E. İntestinal stomanın gebelik sürecine etkisi ve hemşirelik Bakımı. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi.* 2020; 9(2):209-215.
  55. Akgül B, Karadağ A. The Effect of Colostomy and Ileostomy on Acts of Worship in the Islamic Faith. *J Wound Ostomy Continence Nurs.* 2016;43(4):392-397. doi:10.1097/WON.0000000000000237
  56. United Ostomy Associations of America (UOAA). Back to work with an ostomy.2018. <https://www.ostomy.org/back-work-ostomy/>
  57. Brilhante MLS, Júnior VB, Carvalho MM, Silveira I & da Rosa L. Ostomia e vestuário: cartilha de desenvolvimento de vestuário para pessoas ostomizadas. *ModaPalavra e-periódico,* 2021; 14(33): 155-179. doi:10.5965/1982615x14332021155
  58. Dağistanlı S, Kalaycı MU & Kara Y. Genel cerrahide ERAS protokolünün değerlendirilmesi. *İstanbul Kanuni Sultan Süleyman Tıp Dergisi.* 2018; 10(4):9-20.
  59. Migdanis A, Koukoulis G, Mamaloudis I, et al. Administration of an oral hydration solution prevents electrolyte and fluid disturbances and reduces readmissions in patients with a diverting ileostomy after colorectal surgery: a prospective, randomized, controlled trial. *Dis Colon Rectum.* 2018;61(7):840-846. doi:10.1097/DCR.0000000000001082
  60. Hayden DM, Pinzon MC, Francescatti AB, et al. Hospital readmission for fluid and electrolyte abnormalities following ileostomy construction: preventable or unpredictable? *J Gastrointest Surg.* 2013;17(2):298-303. doi:10.1007/s11605-012-2073-5
  61. Messaris E, Sehgal R, Deiling S, et al. Dehydration is the most common indication for readmission after diverting ileostomy creation. *Dis Colon Rectum.* 2012;55(2):175-180. doi: 10.1097/DCR.0b013e31823d0ec5
  62. Beck-Kaltenbach N, Voigt K, Rumstadt B. Renal impairment caused by temporary loop ileostomy. *Int J Colorectal Dis.* 2011;26(5):623-626. doi:10.1007/s00384-010-1086-3
  63. Şen H. Yetişkin eğitimi ve doğuma hazırlık sınıfları. *Türkiye Klinikleri J Obstet Womens Health Dis Nurs-Special Topics* 2015;1(1):36-9
  64. Yazar T. Yetişkin eğitiminde hedef kitle. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (DÜSBED).* 2012; 5(7):21-30.
  65. Güler Demir S, Ay A. Öğretirsiz öğrenirim: Perioperatif hasta eğitiminde kanıta dayalı uygulamalar. Gürsoy A, editör. Perioperatif Hemşirelikte Kanıta Dayalı Uygulamalar. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.82-9.

Stoma Cerrahisi Geçirecek Hastanın Ameliyat Öncesi Hazırlığı
ve Stoma Yeri İşaretlemesi

66. Günnar S & Saatçi E. Hasta eğitimi. *Türkiye Klinikleri J Fam Med-Special Topics*. 2017;8(2):107-10
67. Byfield D. The Lived Experiences of Persons With Ostomies Attending a Support Group: A Qualitative Study. *J Wound Ostomy Continence Nurs*. 2020;47(5):489-495. doi:10.1097/WON.0000000000000696
68. Banbury A, Nancarrow S, Dart J, Gray L, Parkinson L. Telehealth Interventions Delivering Home-based Support Group Videoconferencing: Systematic Review. *J Med Internet Res*. 2018;20(2): e25. Published 2018 Feb 2. doi:10.2196/jmir.8090
69. van Dellen SA, Wisse B, Mobach MP, Dijkstra A. The effect of a breastfeeding support programme on breastfeeding duration and exclusivity: a quasi-experiment. *BMC Public Health*. 2019;19(1):993. Published 2019 Jul 24. doi:10.1186/s12889-019-7331-y
70. Moraes ES, Silva CCD, Melo LL, Mendes-Castillo AMC. Support group for families with children in a pediatric intensive care unit. *Rev Bras Enferm*. 2021;75(2): e20210097. Published 2021 Sep 29. doi:10.1590/0034-7167-2021-0097
71. Price M, Butow P, Kirsten L. Support and training needs of cancer support group leaders: a review. *Psychooncology*. 2006;15(8):651-663. doi:10.1002/pon.1009
72. Rice DB, Thombs BD. Support Groups in Scleroderma. *Curr Rheumatol Rep*. 2019;21(4):9. Published 2019 Feb 21. doi:10.1007/s11926-019-0808-y
73. Calderera AM, Davidson S, Vitiello B, Baietto C. A psychological support group for parents in the care of families with gender diverse children and adolescents. *Clin Child Psychol Psychiatry*. 2021;26(1):64-78. doi:10.1177/1359104520963372
74. Summers MC. The effect of ostomate-to-ostomate support on psychosocial adaptation to stoma” Doctor of Nursing Practice, Eastern Kentucky University, USA. 2018.
75. Wang QQ, Zhao J, Huo XR, et al. Effects of a home care mobile app on the outcomes of discharged patients with a stoma: A randomised controlled trial. *J Clin Nurs*. 2018;27(19-20):3592-3602. doi:10.1111/jocn.14515
76. Sun V, Ercolano E, McCorkle R, et al. Ostomy telehealth for cancer survivors: Design of the Ostomy Self-management Training (OSMT) randomized trial. *Contemp Clin Trials*. 2018; 64:167-172. doi: 10.1016/j.cct.2017.10.008
77. Lim SH, Chan SWC, Lai JH, He HG. A qualitative evaluation of the STOMA psychosocial intervention programme for colorectal cancer patients with stoma. *J Adv Nurs*. 2019;75(1):108-118. doi:10.1111/jan.13821
78. Kato I, Siegmund LA. Empowering New Ostomy Patients Through a Novel Inpatient Group Education Class: A Quality Improvement Project. *J Wound Ostomy Continence Nurs*. 2022;49(4):347-351. doi:10.1097/WON.0000000000000887
79. Sayar S, Vural F. Stomalı bireylerde destek grup girişimi yapılmalı mı? *Türk J Colorectal Dis* 2019; 29:1-5. doi: 10.4274/tjcd.galenos.2019.59244